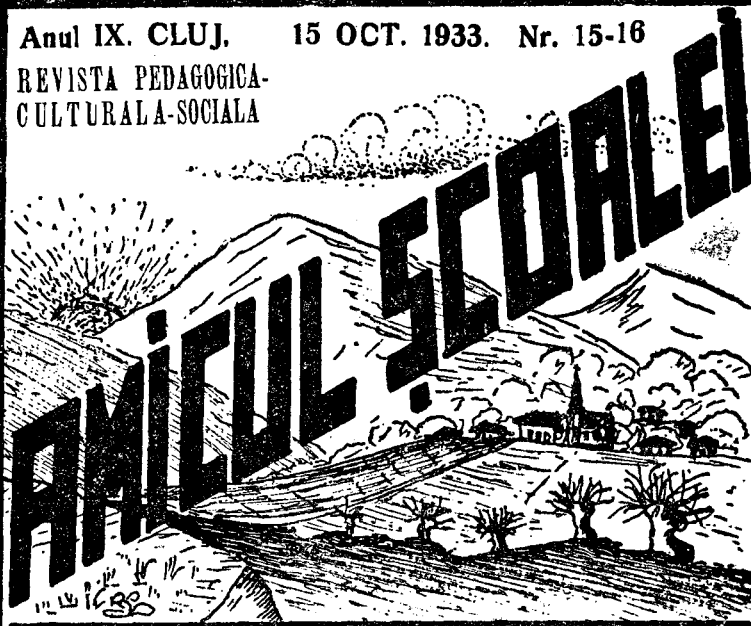

Anul IX. CLUJ, 15 OCT. 1933. Nr. 15-16

REVISTA PEDAGOGICA-
CULTURALA-SOCIALA

BCU REDACTOR: MARIAN SASU Cluj

CUPRINSUL :

GEORGE RACOTZI: Frământări sufletești.
I. CĂDARIU: Lacunele sistemului de clasificare.
SILVIU OROȘĂIANU: Invățătorul în slujba educației.
VASILE F. GĂLUGĂRU: Casa culturală „Iuliu Hațieganu“.
NICOLAE D. MARIN: Ș'o ladă cu nisip.
EUGENIA MUREȘANU: Intenții bune cu urmări rele.
GH. MARCU: Compunerea liberă în școala primară.
AUGUSTIN LUNGU: O lămurire.
Din comunicatele Serviciului de Protecțiunea Plantelor
din Min. Agric. și Domen.
Partea oficială.
Cărți — Reviste — Ziare.
Note — Fapte — Constatări.
Informațiuni.
Detășeri și numiri pe anul școlar 1933—1934.

*Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar din jud. Cluj
Apare de două ori pe lună*

*ABONAMENTUL: 150 Lei pe un an pentru membrii corpului
didactic, iar pentru comitetele școlare și particulari 180 Lei
Redacția și administrația: Revizoratul școlar județean CLUJ.*

Frământări sufletești

Domnului Alex. Ilieșiu

Trăim în veacul asocierilor. Individul slab ca persoană, dătare în massă a găsit cu cale să-și dea mâna, cu cel care are aceleași interese, aceleași drepturi de apărare, aceleași revendicări și aceasta nu s'a putut face decât între indivizii aceleași breasle; astfel s'a născut: Asociația învățătorilor, profesorilor, salariaților publici, etc. — Conglomerate ce luptă cu dârzenie pentru ca patronul — statul — să și micescă din orgollu și să-și respecte obligațiile legiferate și să preseze asupra lui să le modifice atunci când nu mai corespund timpurilor și intereselor noastre de breaslă. Pentru aceasta e nevoie de organizare temelnică, care masa asociațiilor o încredințează tot individului. Așa se nasc eroii. Li-se determină un drum, un program, îl aleg, presează asupra lui ca să urmeze acele directive și devine: exponentul mulțimii, coalizarea, expresia, oglinda și voința ei. Dacă mai germinează în el și puțină originalitate, subjugă și urcă pedestale ca Savonarola, Mihalache, ori dacă vrei, unul ce trece prin metamorfoza aceasta: Ţoni și alții. Dela individ prin massă — se izolează și trecut prin cercul de foc devine sinteză și iarăși individ: zeu, erou ca a lui Carlyle sau monarch ca Napoleon. Totul determină aceasta însă scopul ce se urmărește. Fiecare putem fi eroi; împrejurările, timpurile și posibilitatea de-a săvârși fapte eroice însă ne poate ridica la această treaptă. Războiul creiază eroi, mizeria bancheri, ignoranța mari oameni de știință și superstiția zei. Epocile își creiază oamenii și oamenii încă creiază epoci. Istoria este elocventă în privința aceasta. Plecând delà Asociația noastră și ajungând iarăși la ea, concludem: Se lucrează în sânul ei, este tăria și mândria noastră, și-a știut totdeauna formula revendicărilor dar oare și le vâ putea și impune?

Nu semănăm scepticism, dar multe sunt durerile noastre, cari în loc să se vindece, au devenit dimpotrivă acute; frecvența școlară, susținerea materială a școalelor și fixarea unui minim de existență pentru slujitorii școlii, a învățătorilor. Acestea sunt cele trei probleme de căpetenie care formează axa sau scheletul pe care se sprijină azi instrucția publică în România. Dacă ea e slabă, totul va declina. Și declinul morale aduc cu sine revoluții, cari întrec cu mult bancrutele economice de azi.

Avem Asociația noastră generală, care radiază din centru și declanșează reforme prin rezortul Ministerului Instrucțiunii Publice. Cei cari sunt însă sentințele menite ale aplica, sunt secțiile județene prin exponenții ei : președinții de secții județene. Am vrea Domnule Președinte Alexandru Ilieșiu ca în sfera noastră de activitate în jud. Cluj, să impunem fie și independent câteva din revendicările menționate mai sus și formulate în congresele noastre din toamna aceasta. Nu pentru altceva, dar din 7 Septembrie a. c. începând, *trebuie să fiți eroul nostru !*

Feiurdeni.

George Racotzl.

Lacunele sistemului de clasificare

(Urmare)

3. În media generală se cuprinde și nota de la frecvență. Ori elevul de multeori absentează nemotivat nu din vina lui, precum nu totdeauna este meritul lui dacă frecvențează regulat. Și atunci procedeul de a pune în socoteala elevului vina sau meritul altora, este cel puțin arbitrar.

4. Media anuală mai mică de cinci la purtare provoacă repetența elevului, orice medii ar avea el la celelalte obiecte. Socotim că și aceasta este o greșeală. Nu este exclus ca elevul cu purtare rea să fie de altfel foarte inteligent. În cazul acesta, repetând clasa numai din cauza purtării, el nu câștigă nimic. Dimpotrivă, deastădată având mai puțin de lucru, îi rămâne mai mult timp pentru nebunii. Nu repetența este mijlocul cel mai indicat pentru îndreptarea purtării unui elev.

De altă parte, media de la purtare nici n'ar trebui să se înglobeze în media generală, ci să se înscrie deosebit alături de dânsa.

5. Media anuală pe obiecte se calculează din notele trimestriale. Ori se poate întâmpla următorul lucru : Un elev, din diferite pricini (de ex. : boală, neputința de a frecvența regulat din cauza lipsei de îmbrăcăminte în timpul iernii, etc.), obține în primele două trimestre note mici. Să presupunem încă că elevul este foarte inteligent și silitor și că în trimestrul ultim progresează atât de mult încât la materia unui oarecare obiect, pe care o știe foarte bine în întregime, ar merita să zicem nota 10. Degeaba îi dăm însă la trimestrul III nota 10, căci această notă

adunată cu celelalte două și suma lor împărțită prin 3 nu mai dă decât o medie înferioară, poate chiar sub limita de promovare.

Dar se poate întâmpla și invers. În cele 2½ luni ale primului trimestru, din care primele 10—15 zile de obicei se pierd cu procurarea cărților și rechizitelor școlare și cu măsuri de ordine pentru a se asigura regularitatea frecvenței, învățătorul n'are timp suficient pentru a putea cunoaște fie și numai într-o măsură redusă pe fiecare elev. De altă parte în primul trimestru abia se face repetiția materiei din anul precedent, iar din materia anului în curs numai chestiuni introductive, ușoare. Printre elevi însă de regulă se găsește câte unul foarte vorbăreț și îndrăgănit, care, ajutat și de împrejurarea că la început lucrurile de știut sunt de tot ușoare, poate da învățătorului impresia că e un elev distins. Și cum învățătorul n'are răgazul necesar să-și controleze primele impresii, poate cădea în greșeala — foarte explicabilă de altfel — de a da elevului respectiv în primul trimestru nota 10. În cursul trimestrului II însă învățătorul începe a se convinge din ce în ce mai mult că elevul crezut distins, nu e decât un codaș. În acest trimestru îi dă nota 4. În trimestrul III situația se lămurește pe deplin: elevul din chestiune nu știe nimic și ar trebui să rămână repetent. Însă acest lucru nu mai e posibil acum. Chiar nota 1 (unu) de i s'ar da în trim. III, $\frac{10+4+1}{3} = \frac{15}{3} = 5$,

obține adevărată media de promovare. *Nu prin vrednicia lui, ci prin jocul cifrelor!*

6. În privința promovării regulamentul are dispoziția foarte ciudată că un elev *sub nici un motiv* nu poate fi ținut mai mult de 2 (doi) ani într-o clasă. De aici poate rezulta următoarea situație: Elevul X se înscrie la școală în cl. I, dar nu frecvențează aproape de loc. Toată ziua umblă hoinar. E un copil desmățat, leneș și incapabil. Despre felul cum se aplică legea obligativității școlare vom vorbi altădată. Ceea ce interesează aici, este faptul că acest elev în tot cursul anului școlar nu vine la școală decât doar vreo 2—3 zile în total. La sfârșitul anului școlar e declarat repetent din cauza absențelor nemotivate. În anul următor lucrurile se repetă la fel. Deastădată însă, din cauza dispoziției regulamentare de care vorbiam, elevul nu mai poate fi declarat repetent. Va fi deci admis în cl. II. Repetându-se mereu tot la câte doi ani această promovare forțată, elevul X în curs de 8 ani, deși n'a umblat la școală decât 2—3 zile pe an

și cu toate că n'a învățat și nici nu știe absolut nimic, se pomeneste că-i cade mură'n gură absolvența celor 4 clase ale cursului primar inferior — drept pildă dezolantă de felul cum se încurajează la noi lenea și incapacitatea începând încă din școala primară!

*

Dupăce am arătat lacunele sistemului nostru de clasificare, vom încerca să arătăm modificările ce credem că ar trebui să i se facă.

Din capul locului susținem, ca o condiție primordială, că sistemul de clasificare trebuie să fie cât se poate de simplu de o parte; iar de altă parte că norma de clasificare și de calculare a mediilor să fie una și aceeași pentru toți elevii, fie băieți, fie fete. Aceasta în general.

Cât privește detaliile, credem necesare următoarele modificări :

1. Sistemul de clasificare să aibă numai 4 note : 1—2—3—4, având semnificația : foarte bine — bine — suficient — nesuficient. Ajunge atât și e mai simplu.

2. Fiindcă învățătorul numai la sfârșitul anului școlar poate fi în situația de a cunoaște valoarea reală a fiecărui elev, lucrul cel mai nimerit ar fi să se suprimă mediile trimestriale și la fiecare obiect să se dea în catalog numai o singură notă, odată, la sfârșitul anului școlar. (Aceasta nu împiedecă, și chiar e necesar, ca învățătorul în cursul anului să-și facă pentru sine notițe despre fiecare elev).

3. Se vor suprima și mediile pe grupe de obiecte. În schimb se vor face 3 medii generale : una la *studii*, a doua la *dexterități* și a treia la *purtare*. La frecvență nu se mai dă notă de loc. Cele 3 medii generale, rămase așa despărțite, nu se vor contopi întruna singură ca până aci, căci aceasta nu ne-ar da decât o indicație confuză despre valoarea unui elev.

Promovat este numai cel ce obține la fiecare studiu în parte cel puțin nota *suficient* (3). În caz contrar rămâne repetent, indiferent de numărul anilor câți a stat în aceeași clasă. Notele dela dexterități și dela purtare nu influențează întru nimic asupra promovării.

Rangul fiecărui elev în ierarhia promovării îl hotărăște, în locul întâi media generală dela studii. La aceeași medie generală la studii întâietatea o hotărăște în locul al doilea nota dela purtare, iar în locul al treilea media dela dexterități.

Astfel făcută clasificarea ar fi și mai simplă și mai exactă decât se face astăzi.

Invățătorul în slujba educației

(Urmare)

Trebuie să-ne nizuim a trage părinții către școală ca s'o iubească și să aibă încredere în ea, astfel educația din școală se îndreaptă nu numai asupra copiilor ci și a părinților.

E necesară însă o legătură între școală și viață

Da intradevăr, prima legătura spre viață este *îndrumarea copiilor pentru progresul material*, fiindcă mizeria este tovarășa nedespărțită a sănătății zdruncinate, ignoranței și a moralului decăzut. Moartea seceră mai mult în straturile pline de mizerie și cele mai multe crime și păcate se datoresc ei.

Deci, trebuie să îmbunătățim starea materială a poporului. Să tindem să-i deschidem drumuri spre noi izvoare de venit. Să-l luminăm și să adune și cruțe banul muncit cu atâta sudoare.

Să-i arătăm scopul băncilor populare, cooperativelor și diferitelor alte însoțiri de acest fel.

Să-i înmulțim cunoștințele de agricultură, apicultură etc.

Să-l însuflețim pentru munca cel așteaptă, asigurându-l prin aceasta mulțumirea sufletească.

Prin toate aceste îi ridicăm moralul, starea materială și îi dezvoltăm intelectul.

Bogăția și bunul trai sunt în strânsă legătură cu dezvoltarea intelectuală și morală. Munca continuă va înstrăina pe om de la cărcimile ucigătoare de suflete și trupuri, îl va deprinde cu ocupații mai folositoare, îl va mări și întări dragostea față de familie, aducându-i îndeplinire și fericire.

Baza pentru toate aceste le-o dă școala primară și'n special cursul complementar a cărui programă ar trebui să cuprindă problemele de mai sus, cari îi vor servi ca arme de luptă în viață. — Cât privesc fetele, trebuiesc pregătite în acest curs complementar în așa fel ca să devină mame adevărate, cetățene destoinice și bune gospodine.

Un astfel de curs complementar ar pregăti copilul pentru viață.

Invățătorul în educația extrașcolară.

Ni se impune datoria de-a ține contactul cu copilul și în viața post. școlară.

Pentru menținerea acestui contact sunt potrivite: bibliotecile populare, casele de cetire și diferitele alte societăți culturale,

unde învățătorul va fi sufletul, ținând conferințe pentru foștii lui școlari, cari vor deveni adevărați membri ai societății.

Dar până să ajungem la această operă, întâmpinăm multe greutăți, necazuri, lovituri, nedreptăți, uitare și nerecunoștință. Pentru înlăturarea acestora munca unuia n'ar însemna nimic, dar munca și puterea a 40 mil învățători, uniți sub acelaș steag, cred că înseamnă și afirmă ceva, ce nu se poate trece ușor cu vederea, de aci ne revine fie cărui învățător un al treilea cerc de activitate :

Munca învățătorului în cadrul asociației.

Pentru înlăturarea obstacolelor puse în fața școalei și-a slujitorilor ei, învățătorii din țară suntem organizați în asociația generală a învățătorilor din România.

Munca ce depune aci fie care învățător este pentru prestigiul școalei și al nostru. Aci se dă lupta pentru îmbunătățirea stării mizerabile în care se găsește școala și stujitorii ei, de aci se afirmă interesele generale ale școalei și dascălimei.

Asociația este factorul principal unde sunt unite puterile noastre pentru a da lupta contra vijeliei ce continuu amenință școala și învățătorul. Și aci ca și în celelalte două cercuri de activitate ni-se cere o muncă dârză și desinteresată și o solidaritate perfectă.

Pot afirma că suntem bine organizați. Steagul asociației este încredințat unui eminent dascăl, care prin faptele lui a câștigat diplină încredere în masele învățătorimei noastre. Purtătorul acestui steag este iubitul nostru președinte Dl. V. Țoni.

Să strângem rândurile în jurul lui, făcând o oștire compactă și solidară, astfel plecând la ori care luptă ce asociația ne-va chema vom merge la victorie sigură.

E foarte trist și de regretat că și azi se mai găsesc între noi elemente, cari umblă pe drumuri doznice, acuzând și inventând calomni la adresa conducerii asociației, ba ce este și mai mult, unii dintre noi abia ieșiți din ou, ne alăturăm acestei campanii de calomniil ordinare.

Unde este aci solidaritatea? Unde este respectul ce se cuvine să purtăm față de ierarhia noastră din familie?

Ar fi o necesitate absolută purificarea asociației, eliminând elementele cari prin atitudinea lor distrug în bucăți trupul asociației, clădit cu atâta trudă de alții.

Pentru aceasta ne revine nouă membrilor de-a munci solidari și-a exclude tot ce e dăunător ei. Este o datorie sfântă a tuturor să ridicăm cât mai sus steagul asociației noastre, chemând la luptă pe toți aceia cari ne leagă la un loc aceleași scopuri.

Cel singurateci să nu stea nici o clipă la îndolală, revie în rândurile asociației pocăiți, să luptăm împreună sub deviza: „Unul pentru toți și toți pentru unul.” Astfel organizați și astfel muncind vom duce stindardul dorințelor noastre la victorie.

Învățătorul în presă.

Al patrulea cerc de activitate de unde învățătorul trebuie să-și servească cauza este presa. E adevărat că, sunt mulți cari văd cu ochii răi munca de acest fel a învățătorului, ba chiar ar vrea să-l împiedece, dar domnilor; presa este cultura însăși, este exemplul de patriotism, este factorul cel mai energic și rapid, unde se desbăt cele mai mari și mai nouă probleme. Iar de acolo de unde se duce această luptă continuă pentru marile probleme sociale, învățătorului nu-i este permis să lipsească.

Pentru aceasta să prindă învățătorul condeiul în mână, fiindcă condeiul pus în slujba presei este cea mai puternică armă cu care poate lupta pentru dezvoltarea culturii și apărarea intereselor tagmei lui.

Facă cunoscut marelui public faptele vrednice de urmat din școala și comuna sa. Discute și facă cunoscut problemele curente pedagogice noi. Arate lipsurile și scăderile educației din familie și societate, din școală și dinafară de școală cari în zilele noastre sunt atât de numeroase.

Trebuie să recunoaștem că poporul mai mult prețuește ceia ce-i scris în presă decât conferințele ce-i le ținem. De aci datoria de-a prinde condeiul și să-ne apropiem de sufletul lui prin literile presei, pe cari le citesc mai cu drag, mai cu în-sufletire și foarte de multe ori le și urmează.

Dar învățătorul i-se cere nu numai să scrie, ci să citească înafară de cărțile și revistele de pedagogie, ori cărțile literare și un zădărnice. Cătindu-le aceste, învățătorul va fi în curent cu toate problemele dela ordinea zilei și astfel își va câștiga cunoștințe continue.

Aceste au fost cele patru terenuri de activitate ale învă-

țătorului: școala primară, munca extra școlară, munca în cadrul asociației și în fine munca în presă.

Atunci când unul fiecare din noi va munci cu zor în ordinea aceasta, cât de cât, vom reface societatea românească câștigându-ne locul care ni-se cuvine în mijlocul ei.

Astfel făcând, să fim siguri de victorie, că și la noi se va zice. *„Mal multă putere și autoritate există în abecedarul dascălului român decât în baionetele soldaților“.*

Suat.

Silviu Orășfianu
învățător.

Casa culturală: „Iuliu Hațieganu“

A avut loc în Septemvrie a. c., într'o prea frumoasă pătură intelectuală sătească, inaugurarea casei culturale „Iuliu Hațieganu“ din frunțașă comună Zimboru jud. Cluj.

A fost o frumoasă revelație pentru zilele grele ce trăim. Ga o dovadă despre acest lucru, este îmbucurătorul fapt că la această inaugurare au participat toți intelectualii satelor de prin prejur, ba chiar și dela distanțe de peste 25 Km., au alergat preoți, învățători, notari, medici, precum și un foarte mare număr de țărani din toate satele apropiate.

Au luat parte: Prof. dr. Iuliu Hațieganu, prof. dr. I. Gola, dr. T. Spârchez, dr. Todea, dr. Olteanu, dr. Tămaș, senator de Cluj, insp. șc. At. Popa, Pr. P. Cureau Cluj, Maestrul Sava Golumba cu corul Șoimilor din Cluj, cum și peste 80 de intelectuali din comunele: Cuzăplac, Tămașa, Almaș, Petrind, Aghireș, Hida, Sfântă Mărie, Miluani, Sânmihalul-Almașului, Dolu, Sutoru, Stâna-Sălaj, etc.

Ar fi un mare păcat să nu încreștăm în aceste coloane frumosul eveniment cultural, sărbătorit cu atâta demnitate de cei peste 500 țărani și peste 80 intelectuali participanți.

Casa culturală începută cu atâta însuflețire de către conducătorii Zimborului, a ajuns la un moment fără nici un ban. A intervenit atunci sufletul mare al distinsului prof. dr. Iuliu Hațieganu, preș. Astrei desp. Cluj și din propriile sale mijloace — nu dela Astra — a ajutat terminarea acestei clădiri. Este bine să se știe, că un sfert din costul casei a fost pus la dispoziție de către patriotul în fapte, Iuliu Hațieganu, cum și de alți inimoiși din cercul D-sale.

Iată de ce intelectualii și țăranii din Zimboru, l-au proclamat preș. de onoare pe viață și i-au încrestat numele pe frontispiciul acestui cămin cultural.

Cuvântările Pr. Cărea — Zimboru, Pr. Nicola, dr. Tămaș, insp. șc. At. Popa, Pr. P. Cărea — Cluj și în special ale prof. dr. Iuliu Hațieganu, au căzut ca un balsam binefăcător peste întreaga asistență.

„Lumina aprinsă din lumina de ceară a bisericii, s'o treceți prin școală și apoi s'o aduceți aici să lumineze acest al 3-lea altar al culturii naționale” — a rostit insp. șc. At. Popa.

„Eu, nepotul țăranului S. Hațieganu din Munții Apuseni, și feciorul popii din Cojocna, Vă dăruiesc aceste tablouri, pe care am scris: numai prin cultură vom învinge” — a rostit dușos și emoționant dr. I. Hațieganu.

Între conferențieri, corul mixt de flăcăi și fete din localitate a făcut cinste satului și inv. dirijor Virgil Ghiuruțan.

În această înălțătoare atmosferă, gândul de bine și mai ales fapta, se răsfângea pe figura marelui român I. Hațieganu și prin glasul său asupra tuturor. Și, fără să vrem, am trecut cu gândul și am făcut o comparație între ceice cutreeră satele spre a besmeti poporul, spre a-i cere sau fura un vot, care să le servească la triumfarea ambiției personale și între oamenii idealști, jertfitori cu adevărat pentru a înălța sufletul oropsitului popor.

Și mare este deosebirea între primii și ceice se întrec în a face binele cu fapta, pentru prosperarea Patriei, pentru ridicarea celor de jos la înălțimea progresului, prin libertate disciplinată în împlinirea datoriei. Și prof. dr. Iuliu Hațieganu dintre cei din urmă face parte.

Vașile F. Călugăru

Ș'o ladă cu... nisip!...

Sunt lucruri care — la prima vedere — nu prezintă nici-o importanță, dar care — folosite aduc cel mai real folos!

Asta se întâmplă în mai toate domeniile și deci — fără excepție — și'n domeniul școlii. E vorba de lada cu nisip. E un lucru, care pe mulți colegi i-o face să rădă, cum de fapt — de ce să n'o spui? — și mie mi-a adus nenumărate zâmbete...

Cetiam mai acum câțiva ani, broșurica unui dn. Revizor șc. — numele îmi scapă de moment — care punea un f. mare preț p'această ladă... cu nisip! Am râs ș'am aruncat broșura... Mai târziu — în școala militară — am dat din nou d'această ladă. Și lucru minunat: teme tactice neînțelese cu oricâte explicații verbale, erau complet însușite, după ce lucram la lada cu nisip.

Revenind în învățământ, mi-am propus să mă folosesc și eu d'o asemenea ladă minune. Au trecut însă zile, fără ca ideia mea să se transforme în fapt împlinit. Nu știu cum s'a făcut, că într'o bună zi — într'un colț al clasei — m'am pomenit c'un asemenea musafir...

Vor zice mulți colegi: „ce folos mai găsești și'n lada ta cu nisip?“

Și, fiindcă spațiul revistei îmi este limitat, dau răspunsuri lapidare...

1) Această ladă este iubită de copii, deoarece le-aduce prietenul copilăriei: „nisipul“.

2) Elevii reliefează hărțile (la geografie) sub formă de joc.

3) Cunoștințele trec și printr'alt simț: pipăitul.

4) Munții, dealurile, văile, trecătorile etc. etc. numai la lada cu nisip se pot reprezenta cât mai real...
Iată dar — scurt și clar — minunea lăzii cu nisip.

O râdeam odată; o stimez acum și pot zice că-mi este ajutorul de toate zilele...

Această ladă cu nisip mă face să vorbesc mai puțin, iar pe elevi să lucreze mult și cu drag...

Pedagogia modernă nu cere aceasta? Ba mi se pare că „da“.

Budești—Cluj

Nicolăe D. Marin inv.-dir.

Intenții bune cu urmări rele

Aproape toate manualele pentru școlile primare se alcătuiesc în așa fel, ca să fie cât mai apropiate de sufletele copiilor. Deaceia, unii autori au găsit nimerit să îmbrace lecțiile în halne mai atrăgătoare, adică să introducă sufletul copilului pe nesimțite în

cunoașterea și înțelegerea diferitelor chestiuni. De exemplu, spre a-se preda lecția de istorie: „Mihai Viteazul“ la cl. II, în carte se începe așa:

„Toți copiii din București privesc cu drag la statuia lui Mihai Viteazul din Bulevardul Academiei, dar nu toți știu cine a fost acesta și ce-a pățit“, etc. . . Sau:

„Trecând odată cu tata peste apa Bârladului, printr'un loc numit Vadul Docolinei, el mi-a povestit“ . . .

Frumoase introduceri pentru copiii cari cunosc statuia lui Mihai Viteazul din Bulevardul Academiei — sau cari au trecut peste apa Bârladului, prin Vadul Docolinei, dar extrem de plicticoase pentru niște bieți munteni cari habar n'au ce-i aceea „statule“ sau apa Bârladului, mai ales că în cl. II nu se 'nvață așa ceva la Geografie. Dealfel, pe acest gen de copii, partea literară din lecții, nu-i interesează. Lecția „Preda Buzescu“, care în carte e mai mult de-o pagină, e astfel redată de cei mai buni elevi:

„Preda Buzescu e ostaș la Mihai cel Mare. Și odată Tătarii au năvălit prin țară și Mihai avea alte lupte și el a mânat pe ostașii lui, pe „Petrea“ Buzescu, să lupte și el a luptat și i-a tăiat capu și ostașii tătarului au luat puștile și s'au dus în țara lor“ . . . Sau:

„El avea o armată și au intrat Tătarii în țară și Mihai a trimis pe Buzescu cu armata și pe Preda Buzescu a fost gata să-l omoară un tătar și Preda Buzescu a luat arma și i-a tăiat gâtul și toți tătarii au fugit în țara lor“.

Acești doi copii, sunt singurii din cl. II, cari n'au început lecția ca în carte și mai ales n'au învățat-o de rost cum fac alții. Ceilalți o încep cu: Statuia lui Mihai Viteazul sau apa Bârladului. . . Această comedie se repetă aproape la toate materiile: la Citire, la Geografie, la Aritmetică, pretutindeni unde lecția e încadrată într'o povestire sau e redată sub formă de dialog. Astfel, lecția ajunge o tortură atât pentru copil, cât mai ales pentru dascăl, care vede ce prestigiu are cartea în ochii copilului și cu ce s'a ales copilul din lecția predată de el!

Desigur, intenția autorului a fost cât se poate de bună. Dar la începutul orei, când povestesc copiii lecția veche, și-l aud cum încep cu: „Bunica Lenuței“, sau „Bunicul lui Tudorel“, văd ce urmări rele au uneori intențiile bune.

Pe noi însă, nu ne interesează *intenția* ci *rezultatul*. Se prea poate ca o intenție rea să inflorească o roadă bună.

Dealtfel, nu am pretenția unor reforme în această chestiune, mă mulțumesc numai la simple constatări, fără a căuta o însănătoșire a rănilor' pe cari numai medicii specialiști le pot cicatriza. *Intenția* a fost, să arăt, că una din cauzele pentru cari se regresează — mai ales la sate — sunt manualele cari nu corespund, cu regiunea întâi și apoi cu sufletul copiilor cari nu cunosc altceva, decât necazurile și nu au altceva decât *șuba și mătlatul*.

Eugenia Mureșanu, inv. Râșca.

Compunerea liberă în școala primară.

Pe lângă compunerile ce se fac în școala primară, prin care se urmărește deprinderea copiilor cu o scriere frumoasă, îngrijită și de obicinuința lor cu anumite reguli gramaticale, se mai prevăd de programă și executarea anumitor compuneri libere, atât cu copiii mici, cât și cu cei mai marișori.

Departede a se face aceste lecții după adevăratul înțeles al cuvântului, mulți dintre colegi le cred ca fiind de prisos printre celelalte materii de învățământ. Sau, chiar dacă le fac, se mărginesc a urma tradiționalul tipic, prin copierile ce le fac după manualul elevilor, cari îi scutește de gălăgia neastâmpăraților în timpul ocupării cu alte clase, ori mărginindu-se numai la câteva reguli, cari știm că, dacă nu sunt predate în așa fel ca să deștepte un oarecare interes sau amuzament, nu sunt reținute.

În cele mai multe cazuri, nefiind prinse de loc!

Prin aceste metode de predare a lecțiilor de compunere, pe lângă că plictisim și supra saturăm copiii, dar, nu vom ajunge niciodată să descoperim cece urmărim prin toate lecțiile predate: cunoașterea individualității fiecărui copil. Dacă copilul, în lecțiile lui de compunere, e condamnat a reproduce prin scris sau e îngrădit într'un cerc strimț de reguli, nu poate să-și desvăluie felul lui de a fi și a simți.

Chiar cuvântul compunere în sine, aceasta ar însemna de a compune, creaa și combina singur.

Această compunere liberă, este strâns legată de iscusința și spiritul de cunoscător și pătrunzător al învățătorului în sufletul copilului.

Copilul fiind un complex de simțiri și imaginații pe care nu și-le manifestă direct, ci stau sub formă latentă, așteptând un mediu și-o ocazie bine venită pentru a se desfășura, această desfășurare făcându-se la unii mai târziu, interesul învățătorului e, a se arăta cât mai repede pentru a ști cum să pregătească ogorul și a se putea bucura de roadele semințelor aruncate.

La aceasta însă, va putea ajunge numai printr'o iubire nemărginită a copiilor și-a epocii copilărești și mai ales printr'o continuă intuiție a sufletului acestora, căutând prin diverse mijloace să trezească în ei cece este ascuns.

Subiectele pentru compunerile libere sunt nenumerate și la aprecierea învățătorului. Ele se pot găsi ușor în marele laborator al naturii. Se vor alege însă subiecte interesante și amuzante pentru copii.

Să fie o oră de distracție și totuși de folos pentru ei, dându-le ocazia de a-și manifesta în scris tot ce simt, deprinzându-i tot odată de-ași lega și îmbrăca impresiile și judecățile într'o haină frumoasă și un raționament logic.

Nu mă voiu ocupa prea mult de teoria compunerii, ci voiu reda mai jos procedura pe scurt și rezultatele unei astfel de lecții de compunere liberă cu copiii din clasa IV-a.

Profitând de timpul și dispoziția copiilor, deschid o convorbire cu ei, prin care îmi descrie fiecare în felul lui natura cu înfățișarea ei melancolică. Arătându-mi în acelaș timp regretul lor pentru zilele frumoase ale verii și bogățiile toamnei ce trece. Apoi, caracteristica firii Românului, ca un cântec bătrânesc ce trece dela jalnic la voios, așa și ei, imediat, văd distracțiile, cei-așteaptă și le oferă iarna ce vine cu săniușul și sărbătorile ei...

Copiii se întrec a-mi răspunde, silindu-se fiecare

a-și descoperi sufletul și sentimentele sale într'o formă cât mai corectă și frumoasă, dovedind o amplă și plastică intuiție a naturii prin observațiile lor.

În această atmosferă activă de mici observatori și povestitori, m'am convins mai mult ca ori când de neîntrecuta analiză sufletească a marelui pedagog național, M. Eminescu, ce zugrăvește acest impuls în ver-surile următoare :

Ca și flori la poarta vieții
Bat la porțile gândirii :
Toate cer intrarea 'n lume
Și vesmintele vorbirii !

Trecând apoi la aplicarea acestei compuneri orale sau mai bine zis, la redactarea ei, dau copiilor să-mi scrie despre sfârșitul toamnei. Cum îl privesc și ce simt ei în acest anotimp ?

Amintind câteva reguli generale de scriere ordonată și corectă, obțin rezultate printre care cred că este vrednic de amintit și redat mai jos, cel al elevei Crișan Viorica, de 11 ani.

„Sfârșit de toamnă“.

„Acum frunzele de pe pomi cad îngălbenite și este frig. Oamenii au cules porumbul, grâul și fânul s'au strins de pe câmp.

„Soarele încălzește slab. Acum vine iarna ! Frigul crește tot mereu. Copiii nu se mai joacă așa de mult pe afară ; numai în casă pe lângă foc.

„Câmpul tot s'a vestejit, păsările nu mai cântă așa de frumos ca vara.

„Au rămas pe aici numai cioarele îndrăsnețe și pițigoii. Părinții stau acasă, nu mai merg la sapă (prășit), secere și la fân. Oamenii au gătat de semănat. Vitele nu mai merg la câmp și păstorii cu oile vin spre sat“.

O lămurire

Simt în adâncul sufletului o nespusă durere în urma loviturilor morale, pe care le primesc dela unii colegi. Răspund atacurilor ca să nu contravin maximei : „Tăcerea înseamnă aprobarea“.

Scopul gazetei pe care o redactez — izvorul calomniilor și insultelor la adresa mea — este cristalizat într'un articol din „Cuvântul învățătorilor“, intitulat „Gazete pentru săteni“. Și anume :

Creierea unui curent favorabil școlii, printre populația satelor ;

Înlăturarea nepăsării a intrigilor dintre învățători și săteni ;

Stimularea factorilor administrativi ai satelor, spre a-și da tot interesul pentru bunul mers al școlii.

Și în fine, mijlocul cel mai puțin costisitor prin care fiecare învățător poate sta de vorbă cu aceia pe care voiește să-i lumineze, fără a ținea seamă de restricțiunile pe cari o gazetă de partid i le-ar impune.

Convins că numai atunci drepturile noastre vor fi respectate, când opinia publică va trece sub steagul desfășurat de școală, nu disperez sub loviturile dârze ce le primesc „chiar dela ai mei“. Trecutul învățătorilor este plin de exemplele invidiei și nu mă scandalizează atitudinea nimănui.

Băbiu, 6 Oct. 1933.

Augustin Lungu, inv.

Din comunicatele

**Serviciului de Protecțiunea Plantelor din
Ministerul Agriculturii și Domeniilor *)**

Dezinfectarea solului în grădini

În momentul de față se începe pregătirea terenului de grădini pentru o nouă perioadă de cultură.

*) Incepând cu acest număr vom publica pe rând toate comunicatele mai de seamă ale Serviciului respectiv, pentruca dñii învățători dela sate să poată trage din ele învățăturile necesare pe cari apoi să le facă cunoscut poporului din comună.

Din cauza marelui număr de paraziți, care au adus anul acesta mari pagube culturilor din grădini, este indispensabil pentru noua campanie de lucru, să se dezinfecteze solul, *înainte de orice însămânțare sau plantare*, pentru a distruge astfel toți paraziții care eventual s'ar găsi ascunși în pământ.

Dezinfectarea solului se va face prin ajutorul *sulfurei de carbon* în doză de 30 grame de fiecare metru pătrat.

Această operațiune se face prin ajutorul unor aparate cunoscute sub numele de „*Pale-injectoare*” și pe cari multe Camere Agricole le posedă și le țin la dispoziția celor interesați.

Sulfura de carbon se găsește, cu prețul de 20 L Kgr., la *Fabrica Statului din Zlatna, jud. Alba*.

NOTĂ. — Se aduce la cunoștință generală că orice alte informațiuni se dau gratuit de către Serviciul de Protecțiunea Plantelor din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

Șeful serv. de protecția plantelor
ss Prof. G. Arion.

Șeful biroului:
ss Ing. G. Vodă.

PARTEA OFICIALĂ

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cel vizați.

REVIZORATUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI GLUJ

Către toate școlile primare de stat din județ.

No. 2376—1033.

Avem onoare a Vă comunica în copie circulara No. 1114 a On. Minister al Instrucțiunii — Direcția Educației Poporului;

CIRCULARA

către

CORPUL DIDACTIC ȘI DE CONTROL AL ȘCOLILOR
PRIMARE DIN ROMÂNIA

Pornim la acest început de an școlar cu un gând care trebuie să răscolească sufletul tuturor; Să găsim metode și căi mai eficace pentru o cât mai rodnică și sistematizată mișcare școlară și culturală la sate și la orașe.

Școala satului are nevoie, mai cu seamă astăzi, de o lavi-orare. Cele două meniri ale ei, *de loc* (unde se dau întâiele cunoștințe și deprinderi copiilor) și *de așezământ de cultură* pentru cei mari (care desvoltă în valori de viață acele cunoștințe și deprinderi) trebuiesc împlinite în aceeași măsură. De împlinirea lor atârnă în mare parte sănătatea sufletească și puterea de acțiune a țărânilor, pe care, mai ales în împrejurări cum sunt cele de acum, ne dăm seama că se reazemă cu nădejde neamul și statul nostru. Dar greutățile vremii n'au cruțat nimic și, tocmai când școala trebuie să dea și să însemne mai mult, luarea aminte este în primejdie să se întoarcă dela ea către cerințe, care în aparență par mai grabnice, iar mijloacele materiale, care i se pot pune la îndemână, se fac tot mai puține. Trebuie găsite căi noi de venit în ajutor.

Învățătorul care dă cuprins și suflet școlii, e chemat să-și încordeze priceperea și bunăvoința, pentruca așezământul încredințat lui, să răspundă așteptărilor. Cum e învățătorul, așa e școala, așa e satul. Învățătorimea românească și a făcut datoria. Învățământul primar, cât îl avem, a leșit din mâinile ei, îndrumată de lege și de oamenii de inimă cari s'au aflat în cursul anilor în fruntea Ministerului Instrucției. Recunoașterile n'au lipsit. Ele erau îndreptățite.

De aceea avem încrederea că noua chemare și noul program de lucru, pe care le trimitem acestei învățătorimi, la începutul anului școlar, vor găsi-o gata ca și în trecut și poate mai mult decât în trecut, de vreme ce trebuințele, sunt astăzi mai mari de cât atunci. Numai e o taină pentru nimeni că, de pildă, neștiința de carte, cu toată obligativitatea învățământului elementar, se păstrează urcată și că alături de grupul copiilor cari nu se înscriu sau nu urmează regulat la școală, pentrucă nu sunt destule săli de clasă, destui învățători sau destulă înțelegere și înlesnire materială între părinți. Mai este grupul absolvenților cari, ruși de orice legătură cu cartea uită treptat ceace au învățat. Adevărații pedagogi sociali știu că analfabetismul nu înseamnă atât lipsa cititului și scrisului, ci izolarea în sânul societății civilizate de putințele cele mari și vii de înrăurire și de prefacere pentru o viață mai bună a insului și a obștei. Aici e primejdia cea mai temută, să n'ajungem să vorbim unei bune părți a națiunii, care nu s'a împărtășit de bunurile școlii și să nu mai găsim ascultare sau să nu mai fim

înțeleși. Iată de ce vrem ca nici o osteneală să nu fie cruțată pentruca școala românească să albă, mijloacele ei de astăzi, cât mai mulți școlari și pentruca ea să păstreze și mai târziu legătura cu ei și legătura cu satul, printr'o acțiune culturală în care vor fi de ajutor, atât biserica și preotul, cât și societățile culturale și ceilalți cărturari locali.

Pentru o punere în lumină deosebită a însemnătății problemei și pentru un îndemn și o întrecere spre mai bine între învățătorii, am hotărât să instituim un sistem de premii care se vor acorda după următoarele norme :

Vor fi de fiecare județ 10 premii mergând până la cinci mii de lei, diplome, cărți, calificări în statul personal, sporite cu ajutorul județelor și variabile după întinderea județelor și după întinderea județelor și după unele regiuni cu trebuințe culturale mai grabnice.

Premiul I din fiecare județ, l-ar obține învățătorii, cari vor împlini dela 1 Octombrie 1933 — 1 Iunie 1934, în comuna o *cetle mat multe* din următoarele condițiuni :

*

I) Dacă au făcut cursuri cu analfabeții în cel puțin două ședințe săptămânale timp de patru luni. II) Dacă au isbutit să facă cititori ai bibliotecii o treime din știutorii de carte din sat, din cărțile cuprinse în catalogul publicat de Minister (Direcția Educației Poporului). III) Dacă au asigurat școlii frecvență cât mai completă, potrivit capacității sălilor din clasă și înscrierii după recensământ. IV) Dacă au făcut 20 de șezători de cetire cu sătenii și au ajuns să și formeze cititori la șezătorile de lucru din casele oamenilor. V) Dacă au isbutit să facă de fiecare post câte cel puțin doi abonați individuali sau în grupuri de săteni la reviste și foi populare alese, în afară de ziarele politice. VI) Dacă au făcut „ora de șezătoare“ în clasă cu elevii săptămânal și au împărțit elevilor cărți din bibliotecă. VII) Dacă au făcut timp de un an cel puțin patru producții cu teatru, jocuri, cântece și coruri, laice și bisericesti, cu flăcăi și fete. VIII) Dacă au isbutit să adune prin orice mijloace cel puțin cinci sute de lei de fiecare post pentru înzestrarea și întreținerea bibliotecii. IX) Dacă au făcut o anchetă monografică pentru cunoașterea satului și a regiunii, potrivit planului dat de Minister.

Premiile II, III, IV, etc. se vor acorda celor ce îndeplinesc parte din condițiile arătate și cu o activitate proporțional mai

redusă. Munca învățătorului concurent se judecă la fel, fie că se desfășură liber, atunci când nu se poate sprijini pe a societăților culturale locale cu care au colaborat.

Acordarea premiilor se va face la capitala județului printr'un comitet local alcătuit din capii autorităților și delegați ai așezămintelor culturale.

Ministru, (ss) *D. Gusti*

Director (ss) *Ap. D. Culea.*

No. 2009—1933.

On. Minister al Instrucțiunii, cu ordinul Nr. 101726—1933 a dispus ca timpul cât un învățător a sup'init pe un învățător titular aflat în concediu contează ca bun pentru gradație, tot astfel timpul cât un învățător a funcționat ca detașat la școala de misionare din Văleni de Munte.

No. 2562—1933.

On, Minister al Instrucțiunii, cu ordinul No. 147499—1933, dispune următoarele:

Regia Autonomă a Poștelor, Telegrafelor și Telefoanelor, ne aduce la cunoștință că sunt unii d-ni directori de școli primare cari întrebunțează plicuri oficiale în corespondența personală și anunțuri de baluri, serbări etc., aplicând la corespondență sigiliul școlii.

„Pentru ca în viitor să nu se mai facă asemenea abuzuri și d-nii directori să nu se expună la neplăceri de a plăti taxa întregită și amenda de 500 lei, li se atrage atenția spre a întrebunța corespondența oficială numai pentru școală“.

No. 2563—1933.

Vă facem cunoscut că Ministerul având în vedere că pe baza art. 139 din legea învățământului primar se pot acorda învățătorilor concedii cu leafa întreagă pentru cazuri de boală, și pentru studii la secția pedagogică și că pe de altă parte din lipsă de fonduri bugetare nu mai poate satisface dispozițiunile articolului menționat, a dispus prin Decizia No. 151207—933 din 29 Septembrie 1933, următoarele:

1. Pentru cazurile de boală și de naștere, când Ministerul nu poate plăti salariul întreg al suplinitorului, precum și pentru studii universitare, se pot acorda concedii învățătorilor respec-

tivi plătindu-se suplitorii din salariul titularului în modul următor :

a) Cu lei 1.700 lunar în Municipii și orașele din categoria II. și a III a ;

b) Cu lei 1.500 lunar pentru școlile din celelalte orașe.

c) Cu lei 1.200 lunar pentru școlile rurale.

2. Acelaș tratament se va aplica și membrilor corpului didactic primar, cari n'au putut fi detașați pentru apropiere de soți sau soții, însă numai cu avizul motivat al Inspectorului școlar.

No. 1304—1933.

Punem în vedere tuturor directorilor, cari au pe lângă școlile lor teren potrivit, ca începând cu toamna acestui an școlar să înființeze neapărat o pepinieră de pomi, fie aceasta cât de modestă. Toate lucrările de aci se vor face numai cu elevii de școală, cari vor trebui deprinși cu pomii dela sămănat până la plantat. Cu ocazia inspecțiilor ce vom face la școli, vom controla riguros ce s'a făcut și în direcția aceasta de către învățătorii noștri, luând măsurile în consecință.

No. 2507—1933.

Potrivit ordinului No. 128098—1933 al On. Minister al Instrucțiunii punem în vederea dlor directori să comunice preoților confesiunilor minoritare până la 1 Octomvrie a fiecărui an, numărul elevilor ce aparțin confesiunii respective. Aceasta pentru înlăturarea nemulțumirilor ce s'ar putea ivi la predarea religiei.

No. 2508—1933.

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 142010—1933 ne face cunoscut că, Ministerul de Interne a dat ordin Prefecturilor de județ sub No. 17512 din 12 Septemvrie 1933, ca în conformitate cu dispozițiunile art. 13, 26 și 35 din Decretul Lege pentru înființarea și organizarea Comitetelor școlare, inserat în Monitorul Oficial No. 78 din 24 Iulie 1919 să ia măsuri, pentru ca Primăriile comunelor urbane reședințe, nereședințe și rurale din acel județ, să achite de îndată cota cuvenită Comitetelor școlare, pentru a putea face față cheltuelilor necesare cu întreținerea și repararea localurilor de școli primare.

No. 2658—1933.

Ne vedem siliți ca să atragem pentru a treia oră atenția tuturor asupra ordinelor noastre privitoare la obținerea concediilor, pe cari le-am publicat în „Amicul Școlii“ la începutul fiecărui an școlar. Cerem deci cu insistență ca aceste ordine să se respecte de către toți, punând în vedere că aceia, cari vor părăsi cursurile, fără a avea concediu aprobat în regulă, vor fi amendați fără nici-o considerare. În legătură cu aceste mai punem în vedere că, la biroul nostru se poate intra numai între orele 11—1. Nu este apoi admis ca să se vină aci pentru tot felul de lucruri bagatele, cari ușor se pot rezolvi pe calea corespondenței.

ad. No. 2137—1933.

Urgentăm pentru a treia oră, să ni-se trimită imediat formularele de recensământ și situația generală de pe 1932—933, contrar vom interveni la Minister pentru amendarea celor neglijenți. Școlile sărace, cari nu și-au putut procura până acuma formularele din cestiune, să se adreseze urgent Revizoratului pentru aceste formulare.

*Către școlile primare și grădinile de copii ale
statului și confesiunilor*

ad. No. 2138—1933.

Urgentăm pentru a doua oră trimiterea tabloului statistic cerut cu ordinul suscitât. Dnii directori dela școlile primare rurale de stat, cari au în comună școli primare confesionale, sunt rugați să atragă imediat atenția directorilor acelor școli asupra ordinului din cestiune. Cerem acest lucru, deoarece multe din școlile confesionale nu primesc „Amicul Școlii“ și n'au cunoștință de ordinul din cestiune.

No. 2657—1933.

Domnii învățători numiți în mod provizoriu pe ziua de 1 Oct. a. c. sunt invitați ca să ne trimită de urgență următoarele acte; 1. Livretul militar sau Certificatul de lăsare la vatră. 2. Extrasul de naștere (se va trimite numai de învățătoare). 3. Dovadă dela Revizoratul școlar respectiv că li s'a reținut la timp $\frac{1}{2}$ din salariu pe seama Casei pensiilor.

No. 2669—1933.

Pentru a putea face o mai bună arondare a circumscripțiilor școlare după care să se distribuie pe viitor salariile învățătoarești, invităm pe toți domnii învățători și învățătoare să ne comunice la care circumscripții doresc să fie afiliați. Spre orientare comunicăm centrele nouilor circumscripții: 1. Cluj. 2. Florești. 3. Mănăstireni. 4. Calăta. 5. Huedin. 6. Hida. 7. Aghireș. 8. Șoimeni. 9. Borșa. 10. Someșeni. 11. Mociu. 12. Șarmaș. 13. Nădășel. 14. Pânticeu. Facem însă cunoscut că, dacă la o circumscripție nu se vor afilia cel puțin 20 învățători, atunci nu o vom înființa, ci pe învățătorii respectiv îi vom trece la circumscripția mai apropiată. Răspunsurile să ni se trimită *imediat* și încă prin direcțiunile școlare respective, pentru a putea lua din timp măsurile în consecință.

No. 2677—1933.

Invităm pe toți dnii învățători și directori școlari să ne raporteze imediat dacă beneficează de locuința în natură.

No. 2678—1933.

Punem în vedere tuturor ca să-și achite impozitul global pe trimestrul al III-lea din anul financiar în curs, contrar nu vor fi putea primi salariul pe Octombrie.

No. 2624—1933.

Atragem atențiunea direcțiunilor noastre școlare asupra revistei „CL. IV. B” dela școala primară de stat No. 4 din Cluj, redactată de d. învățător Eduard Chencinschi. Revista aceasta, începând cu acest an școlar, și-a mărit formatul și îmbogățit cuprinsul, devenind într'adevăr o revistă foarte utilă și plăcută pentru micii elevi din școalele noastre primare. De aci încolo va apare pe lângă ea și un supliment „CURENTUL ACTIV” în care se vor putea desbata nouile metode active în educație și învățământ. Suplimentul se va trimite numai părinților și învățătorilor. Abonamentul revistei, făcut prin școli, costă numai 27 L anual, iar abon. suplimentului face 100 L anual. Recomandăm călduros ca școalele noastre fruntașe să aboneze aceasta revistă în câte 10—20 exemplare, ceace ar reprezenta modesta sumă de 30—60 L pe lună. Numere de probă trimite Administrația revistei; Cluj, Str. Fântânele No. 55.

Revizor, M. Sasu.

COMITETUL ȘCOLAR AL JUDEȚULUI CLUJ

Către comitetele școlare rurale de stat.

No. 596—1933.

Adunarea comitetului nostru școlar județean din 10 Iulie a. c. a adus hotărîrea ca, fiecare comitet rural să înființeze pe lângă școala sa câte o *cooperativă școlară* pentruca și cu ajutorul acesteia să-și mai poată aduna fondurile necesare la susținerea școlii, în aceste zile de criză financiară grozavă. De altfel la începutul noului an școlar și On. Minister al Instrucțiunii a dat un ordin în acest senz. Punem deci în vedere tuturor dlor preșidenți și secretari ai comitetelor noastre școlare rurale ca să înființeze cât mai de grabă aceste cooperative școlare atât de folositoare, ori din care punct de vedere le-am considera. Noi servim bucuros cu statute și orice lămuriri ce ni s'ar mai cere.

ad. No. 519—1933.

Urgentăm pentru a treia oră ca să ni-se trimită imediat conturile de gestiune de pe 1932 și bugetele de pe 1933, contrar vom interveni la cei în drept pentru amendarea dlor învățători-secretari, însărcinați cu întocmirea acestor acte.

No. 597—1933.

Avem onoare a Vă aduce la cunoștință că, prețul zilei de muncă s'a fixat pentru acest an școlar la suma de 20 Lei.

Președinte, Nicolae Vaslu.

Revizor-Secretar
Marian Sasu.

Cărți — Reviste — Ziare.

„Școala Noastră“ No. 7. Septembrie 1933. Are un cuprins bogat și variat. Semnează articole domnii: D. Mărgineanu, I. Ardeleanu, G. Moigrădeanu, V. Pupăză, Tr. Cionfi și P. Buzescu.

„Viața Școlară“ No. 7. Septembrie 1933. Cuprinde articole interesante dintre cari remarcăm: „Noua școală românească“ și „Înrăurirea satelor“ semnate de d. coleg Darius Pop.

„Școala Prahovei“. Anul III. No. 8—9. Iunie—Sept. 1933. Ploești. Publică articole frumoase și interesante. Partea literară e mult bogată.

„Învățământul Primar“ No. 16. Octomvrie 1933. Apare foarte regulat. Prezentul număr cuprinde articole bune și interesante.

„Școala și Familia de Măine“ No. 57. Sept. 1933. Aduce articole interesante.

„Izbânda Lumunii“ No. 98. Septemvrie 28. a. c. Publică articole de actualitate.

„Gând Românesc“. Anul 1. No. 5. Septemvrie 1933. Cluj. Revistă de cultură editată de „Astra“. Apare lunar, sub direcția unui comitet. Redactor : Ion Chinezu. Secretar de redacție : Olimpiu Boitoș. Abonamentul anual Lei 200 (pentru învățători numai 150 Lei). Exemplarul Lei 20. Publică articole foarte prețioase și interesante. Hârtie și tipar ireproșabil. O recomandăm cu toată căldura.

„Înșir' te Mărgărite“. Anul I. Iunie 1933. No. 4. Iași. Revistă pentru tineretul școlar. Apare de două ori pe lună. Redactor : D. C. Lambrino. Exemplarul 3 Lei.

„Catedra“. Anul VII. No. 1—2. Sept.—Oct. 1933. Galați. Abonamentul anual Lei 60. Este o surpriză prin bogăția și variația cuprinsului și prin frumoasele ilustrații ce o împodobesc. În cele 16 pagini mari ale revistei găsim : poezii, teatru școlar, întâmplări din viața marelui Voevod Mihai, bucăți pentru ora de lectură și ora șezătorii de clasă, pagina grădiniților de copii, ș. a. Conține și 16 vederi frumoase, între cari trei mari ilustrații artistice : M. S. R. Carol și Marele Voevod, Șosea cu plopi și Ciobănaș din Muscel. „Catedra“ este singura revistă specială pentru serbări școlare și cercuri culturale, se prezintă în condițiuni superioare și poate figura cu cinste în bibliotecile școlare și pe masa fiecărui învățător, fiindu-le de mare ajutor în opera de culturalizare a satelor. O recomandăm cu încredere și cu plăcere. Redacția „Catedrei“ este la Galați, Str. Cuza Vodă No. 45.

„Cl. IV. B“ Anul II. No. 6. Sept. 1933. E complet reorganizată, atât ca formă cât și cuprins. Acum are și un supliment: „Curentul activ“. Revizoratul nostru a recomandat-o școlilor și elevilor.

„Răsai Soare...“ Anul III. No. 1. Septembrie 1933. Remarcăm notele unui educator: „Noua programă analitică“.

„Vlăstarul“. Anul I. Aprilie—Iulie 1933. No. 9—12. Are un cuprins variat și interesant, care în cea mai mare parte e scris tot de către colegii învățători din Cojocna, la cari s'a alăturat acum și colegul Racotzi din Feiurdeni. Trebuie sprijinită revista aceasta și de către ceilalți învățători din județul nostru.

„Neamul Românesc pentru Popor“. Anul XXI-lea. Octombrie 1933. Apare la 1 și 16 ale fiecărei luni. — Abonamentul anual Lei 100. Revista aceasta apare sub auspiciile Ligii Culturale, servind ca organ a Comitetului Central executiv al acestei societăți, precum și ca revistă pentru răspândirea culturii. O recomandăm învățătorilor noștri.

Note — Fapte — Constatări.

„Anuarul învățământului primar“. Ministerul Instrucțiunii a publicat decurând date interesante asupra acestui anuar. Așa, numai hârtia brută (8 1/2 vagoane) pe care se va imprima anuarul a costat 2,600.000 Lei. Un volum are o greutate de 2,100 kg. și e tipărit pe 123 coale format „Monitorul Oficial“, cu 8598 cm. clișe și hârți. Imprimatul acestui volum în 40.000 exemplare, care reprezintă un total de 84.000 kg. netto, face 1.082.753 Lei. Pentru transport și ambalaj s'a socotit suma de 200.000 Lei. Deci tipărirea acestui anuar ar costa în total suma de 3,882.763 Lei.

*

Regimul sectelor religioase. Din noul regulament al sectelor religioase, publicat de Ministerul Instrucțiunii

în „Monitorul Oficial“ din 24 Aug a. c. apare că, se interzice cu desăvârșire activitatea următoarelor secte :

Asociația Internațională a Studenților în Biblie Mileniiștii, Martorii lui Iehova (sau Martorii lui Dumnezeu, sau Martorii lui Dumnezeu Iehova), Panticostaliștii. Biserica lui Dumnezeu Apostolică, Nazarenii, Inochentiștii, Hliștii, (Hlăstăiii), Adventiștii-Reformiști și Seceratorii, întrucât doctrinele lor aduc atingerea legilor și instituțiilor statului, iar prin practicile lor contravin ordinii publice și moralității.

Se vor bucura însă de drepturile și libertățile pe care constituția le acordă asociațiilor în genere : *Asociațiile religioase de ziua a 7-a, bapțiștii și creștinii după Evanghelle* (art. II.)

*

Jurisprudență în materie de pensie. Inalta Curte de Casație sec. III. judecând recursul declarat de Casa Generală de Penziuni, contra Deciziei Curții de Conturi în cererea de pensie a dnei Maria Vasilovici, a statuat că art. 89 din legea pensiilor se interpretează în sensul că se vor socoti ani utili la pensie, numai acei în cari s'au făcut reținerile la pensie sau s'a autorizat în prealabil vărsarea lor.

INFORMAȚIUNI

*** Atragem atenția învățătorilor noștri asupra părții oficiale din acest număr, unde se publică ordine foarte importante.**

** Salarille de pe Septemvrie se distribuiesc în zilele aceste prin delegații noștri.*

* D. Const. Mateescu, inv. la șc. pr. de stat Nr. 1 din Cluj, a fost detașat pe anul 1933—1934 la șc. normală de băieți din Cluj, în postul de profesor de pedagogie.

* D. Gh. Diaconu, inv. în Fildul de Sus, și-a serbat în 1 Octomvrie a. c. căsătoria religioasă cu dș. inv. Paraschiva Diaconu din Bucinșu. Felicitările noastre sincere.

* Comitetul școlar din Cubleșul Român a obținut dela Ministerul Sănătății 40 cărți de colectă pentru edificarea unui nou local de școală.

* Cercul cultural Nr. 18, de sub conducerea dlui Gh. Racotzi, va ține prima ședință în ziua de 29 I. c. la școala din comuna Vechea.

* Ministerul Instrucțiunii a făcut cunoscut că, sub regimul actualei legi a învățământului primar, nu se mai fac înaintări de învățători la gr. I și II.

* Mitropolia din Sibiu a cerut Ministerului Instrucțiunii să înființeze 15 posturi de catiheți pentru predarea religiei în școlile primare. Ministerul n'a aprobat aceasta cerere din lipsa de fonduri.

* Bursele acordate de Ministerul Instrucțiunii în anul școlar în curs, la școlile secundare de băieți și fete din întreagă țara, sunt în număr de 3020. Mai sunt disponibile 149 de burse pentru elevii dela școlile desființate.

* Ministerul Instrucțiunii a dispus ca locuințele aflătoare în localurile școlilor primare să fie atribuite numai învățătorilor cari nu au casă proprie. Cei, cari în prezent nu se găsesc în această situație, vor libera imediat locuințele dela școli.

* Pentru a nu se mai produce perturbări, la numirile de învățători provizori, Ministerul Instrucțiunii a dispus să nu se mai ia în considerare nici o cerere de detașare în învățământul primar.

* Vechea noastră societate culturală „Astra“ are numai 6982 membri. În schimb se constată o înviorare în activitatea ei culturală. Așa, în anul trecut s'au ținut 2163 conferințe și prelegeri populare. Numărul bibliotecilor a sporit la 977, cu 73500 cărți.

* Ministerul Instrucțiunii a aprobat examenele de admitere în cl. I-a la școlile normale de băieți și fete din întreaga țară. Au fost primiți 423 elevi 442 eleve repartizate astfel: 349 eleve la școlile normale propriu zise, 63 eleve la școlile de conducătoare de grădini de copil și 30 eleve la școala de puericultură „Pia Brătianu“ din București.

* Învățătorii, studenții ai secției pedagogice, își vor primi pe viitor salariul dela revizoratele școlare în circumscripția cărora sunt titulari.

* Asociațiile noastre județene au dat până acuma 150,000 Lei pentru ajutorarea învățătorilor fără posturi.

* Dlui Ioan Moldovan, învățător în Jucul de Mijloc, i-a murit de curând soția. — li transmitem condoleanțele noastre sincere.

* Harnicul comitet școlar din Aghireș a cumpărat un nou local bun de școală, cu 2 săli de clasă, locuință pentru învățător, curte și grădină frumoasă în estensiune de circa 1 jugher catastral.

* Revizoratul nostru comunică că, azi nu e în situație de a pregăti pentru dnii învățători cererile de obținerea bonurilor de impozit după salariile restante de pe lunile Noemvrie și Decembrie 1931. Deci fiecare învățător să-și facă singur cererea și s'o înainteze de grabă, așa dupăcum s'a arătat la timp în revistă. Cererile sosite până la 10 l. c. au fost transpuse Casei de Amortizare. Urmează acum să se adune și transpună și restul mic al cererilor.

* D. Iuliu Antal, învățător la școala primară reformată No. 4 din Cluj, a fost scos la pensie pentru limita de vârstă.

* Numirile învățătorilor la secțiile minoritare dela școalele primare de stat se vor face la 20 l. c.

* On. Minister al Instrucțiunii a dispus ca dnei Maria Iscu, directoarea școalei de copii mici No. 2 din Cluj, și dlui Vasile Călugăru, inv. dir. Aghireș, să li-se aducă mulțumiri pentru activitatea ce desfășoară în școală și afară de școală.

* D. Emil Hațieganu, ministrul Ardealului, a donat 10.000 L pentru școala ce se ridică acum în comuna Dăbâca.

* Ministerul Instrucțiunii încă a recunoscut că, fixând numărul de 40 de elevi, de fiecare învățător, care din punct de vedere pedagogic e deja prea ridicat, am avea nevoie de încă 15.000 de învățători. Dacă s'ar înființa deocamdată numai 10.000 de învățători, ar fi deajuns 306,000.000 Lei.

Detășeri pe anul școlar 1933—1934.

On. Minister al Instrucțiunii a aprobat cu ordinile Nrii 139180—1933 și 145875—1933 următoarele detașeri în județul nostru.

Școalele din Municipiul Cluj. A. Ilieșiu dela șc. No. 1 la șc. No. 5; A. Mureșanu dela șc. No. 1 la șc. No. 4; Alex. Mureșanu dela șc. No. 10 la șc. No. 2; N. Găgescu dela șc. No. 8 la șc. No. 2; N. Rădășanu dela șc. No. 9 la șc. No. 2; Șt. Rădășanu dela șc. No. 14 la șc. No. 2; P. Sopa dela șc. No. 7 la șc. No. 2; R. Zinveliu dela Satu Mare la șc. No. 7; E. Vasiliu dela Florești la șc. No. 8; C. Bucevschi dela Moși jud. Cernăuți la șc. No. 1; S. Petrașcu dela Feiurdeni la șc. No. 1; V. Rogozea dela Aghireș la șc. No. 1; L. Bujoreanu dela Mărgău la șc. No. 4; C. Lupea dela Cojocna la șc. No. 5; V. Popițan dela Nepos la șc. No. 1; I. Mateiu dela Unguraș la șc. No. 2; A. Sorohan dela Călimănești la șc. No. 2; M. Cotuțiu dela Reteag la șc. No. 1; A. Pulpaș dela Sânicolau la șc. No. 9; C. Maier dela Livada la șc. No. 1; H. Colțea dela Feiurdeni la șc. No. 13; C. Lupșe dela Cugir la șc. No. 14; E. Boariu dela Plopiș la șc. No. 1; S. Stoicovici dela Lucăcești la șc. No. 4; M. Prodan dela Satu Mare la șc. No. 1; P. Chișiu dela Poptelec la șc. No. 1; P. Brudașcă dela Ciucea la șc. No. 1; L. Lazar dela Huedin la șc. No. 4; M. Aldea dela Bod la șc. No. 2; Gh. Onișor dela Sânicoadă la școala pr. No. — Tr. Pop dela Dumbrăveni la șc. No. 1; E. Fătu dela Gilău la șc. No. 1; A. Pop dela Conop la șc. No. 5; I. Mateiu dela Urca de Câmpie la șc. No. 3; N. Stancu dela șc. No. 13 la șc. No. 9; E. Dunca dela Valea Drăganului la șc. No. 2; A. Stoicovici dela Crăciunești la șc. No. 1; C. Negrea dela Călățele la șc. No. 3; A. Săvescu dela gr. de copii No. 2 la gr. de copii No. 9; Fl. Curea dela Schiopi la gr. de copii No. 2; L. Sima dela Teaca la gr. de copii No. 5; E. Stănescu dela Cojocna la gr. de copii No. 6; E. Pescariu dela Sintereag la gr. de copii No. 7; V. Gociman dela

Mărtănuș la gr. de copii No. 8; M. Stoicescu dela Bistriță la șc. No. 2.

*

Școalele din judet. Al. Șuteu dela Vișinel la Berchieș, M. Dordal dela Nadeș la Tic-Colonie, N. Coșarcă dela Așchileul Mic la Făureni, E. Schveninger Someșul Rece la Agârbiciu, M. Moldovan dela Cutiș la Mesteacăn, V. Chiuhan dela Rișca de jos la Huedin, A. Blag dela Almaș la Florești, S. Munteanu dela Chinteni la Sânicosară, I. Herdea dela Măguri Joseni la M. Săseni, Șt. Benghea dela Dângăul Mare la Chinteni, Victoria Radu Negru dela Urmeniș la Răscruți, I. Fărcașiu dela Mintiul Gherlei la Tic, M. Dorca dela Dâmbu la Sâmpetrul de Câmpie, R. Mereu dela Răchițele la Săcuiu, V. Truția dela Băcicoel la Ciucea Calea Lată, A. Pașca dela Bicalat la Păniceni, Fl. Giurgiuman dela Calvaser la Valea Drăganului, V. Petran dela Sârbi la Almaș, A. Rețe dela Fodora la Feiurdeni, E. Homescu dela Sopor la Călățele, I. Pitulice dela Ruginoasa la Popești, E. Gherman dela Straja la Gârbău, D. Abrudanu dela Stolna la Luna de Sus, A. Pop dela Agârbiciu la Someșeni, N. Ciovică dela Rogojel la Aghireș, M. Orosfăianu dela Silvaș la Suat, Z. Vlad dela M. Costești la Mărișel Stănești, Gh. Guțu dela Vechea la Vultureni, E. Nagy născ. Blaga dela Bozieș la Baci, V. Bude dela Boholț la Dârgea, S. Crainic dela Sătmărel la Rișca de Jos, Gh. Ionescu dela Arada la Cătălina, I. Maier dela Crăiești la Gilău, V. Maier dela Șopteriu la Gilău, E. Onofrei dela Uricani la Aghireș, A. Pop dela Nireș la Bontida, M. Răchițanu dela Mureșeni la Someșeni, A. Bude dela Negrilești la Bontida gr. de copii, E. Țurcanu dela Vidacut la Someșul Rece, M. Eremie dela Sărata la Someșeni, I. Fărcașiu dela Bica la Pădureni, S. Bosica dela Cergăul Mare la Cojocna, I. Țigara dela Lopadea Vechie la Gilău, M. Steffaner dela Gilău la Luna de Sus, I. Pătru dela Ghireș la Cheseu, Gh. Pătru dela Culevcea la Ghiriș, Ana Șaitiș dela Bologa la Huedin, E. Listeș dela Subpădure la Mărgău, A. Minescu dela Jelna la Așchileul Mare, A. Cojocneanu dela Silvaș la Feleac, A. Rațiu dela Sâmpetru de Câmpie la Tușin,

P. Lehene dela Pădureni la Câmpenești, Gh. Beszterczei dela Liteni la Bicalat, L. Velescu dela Proștea Mare la Florești, M. Georgescu dela Albac la Boj, E. Georgescu dela Secătura la Boj, I. Muntean dela Bulz la Bucea.

Numiri în mod provizoriu pe anul școlar 1933-1934

On. Minister al Instrucțiunii Publice a numit în mod provizor — ordinul No. 150057—1933 — pe următorii învățători în județul nostru: V. Pascu — Agârbiciu, N. Haru — Aschileul Mic, N. Năstase — Ghiurcuța de Sus, N. Voicescu — Mărișel — Costesti, N. Oprea — Bica, Paraschiva Costin — Budești, I. Ionescu — Fânațe, Gh. Enăchescu — Căpușul Mare, Gh. Vâlceanu — Cornești, I. Georgescu — Cutiș, I. Stănescu — Dângăul Mare, C. D. Tomescu — Dângăul Mic, I. D. Trandafir, I. Mureșan — Fodora, M. Lungu — Huedin, I. Stanciu — Jurul de Câmpie, Șt. Caraianopol — Lăpustești, C. A. Popescu — Lunca Vișagului, N. Gh. Mărgineanu — Măguri-Joseni, I. V. Stratulat — Mărișel, I. V. Iacob — Miluani, I. Corpădeanu — Mociu, C. Bruciu — Mureșenii de Câmpie, Gh. Blada — Nadeș, Iuliana Gherman — Palatca, I. Gh. Șerban — Pâniceni, Ludovica Bolog — Răchițele, L. Alexandru — Scind, V. Pop — Rogojel, V. Socaciu — Săliștea Nouă, Gh. Șt. Popescu — Căpușul Mic-Cătunul Bălcești, Constanța Vlad — Silvașul de Câmpie, V. I. Radu — Straja, C. Gh. Bobei — Stolna, I. D. Vasilescu — Sopor, Emilia Minescu — Sopor, V. A. Focșăneanu — Ugruțiu, C. Cămărășanu — Vechea, I. Dobrin — Vișinel, Iolanda Balázs — Viștea.